

Abonamentele

Pentru Sibiiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiiu, strada Cismădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază.

Sibiiu, 9 Iulie st. v.

Au fost lungi sărbătorile de bucurie în presa maghiară, din incidentul, că s'a cassat curtea cu jurați din Sibiiu. Și dacă sărbătorile de bucurie au fost în presa maghiară atât de lungi, probabil putem dice, că au fost și în publicul maghiar, deoarece presa maghiară pe cine ar reprezenta, dacă nu pe publicul maghiar?

A avut publicul maghiar și motiv de a se bucura, căci isbânda lui este mare...

Cum nu? când într'o țeară locuită de 2.000.000 suflete a succes (?) părții a patra, să pună celorlalte trei părți pumnul în gură.

Și despre succesul acesta ne putem îndoi tot așa de puțin ca și despre bucuria, cărei i s'a dat expresiune atât de abundanță în presa maghiară de toată mâna.

Românii și Sașii sunt învinșii și Maghiarii sunt învingătorii. Românii și Sașii sunt dați pe mâna Maghiarilor *auf Gnade und Ungnade* și, e caracteristic, că toată suflarea maghiară de pe pământ, nu numai că nu-și ascunde bucuria, din contră, dă bucuriei cea mai puternică expresiune.

Dar' și noi trebuie să ne bucurăm. Cel puțin, avem o situațiune clară, mai clară de cum a fost situațiunea până acum.

În faptă într'un mod foarte simțitor, ni se demonstrează, că îndreptățirea egală din Ungaria, de care s'a tot vorbit și s'a scris până acum, a fost și este numai o fabulă.

S'a înlăturat fabula, ca să-i ocupe locul realitatea și realitatea cum o vedem în Transilvania are însemnătatea ei pentru toată Ungaria: pumnul în gura naționalităților nemaghiare; Maghiarii singuri se trăiască!

Până aci presa maghiară a calumniat nepedepsită pe naționalități, că sunt agitatoare. De aci în colo vor folosi foile maghiare nesfiite refrenul ce le face atât de populare înaintea Maghiarilor.

Guvernul maghiar a întocmit lucrul de așa, ca și în Transilvania, precum în Ungaria, nemaghiarilor să li se iee posibilitatea de a se apăra în contra invinuirilor nedrepte ale Maghiarilor.

Se mai îndrăznească numai — amenință presa maghiară — diarele nemaghiare a mai lua notiță de invinuirile nedrepte ce diarele maghiare le fac Românilor și vor simți greutatea „patriotismului“ cetățenilor din Cluj. Cetățenii din Cluj, dicem noi, au dat dovezi de constituționalism când au scos ochii și au sdrobotit fălcile conaționalilor sei, și de nepreocupatiune, cântând că are și Românul o floare: furcile sau spânzurătoarea.

Cu ajutorul însușirilor acestora și cu legea de presă, ce Maghiarii au avut delicatețea a ni-o păstra pentru Transilvania din timpul cel mai absolutistic al bachianismului austriac, vor fi doară în stare a completa bucuria din incidentul cassării curții cu jurați din Sibiiu, ba a o aduce la completă perfecțiune.

Cu toate aceste nouă ni se pare, ba suntem convinși, că Maghiarii, în bucuria lor, din incidentul cu curtea de jurați din Sibiiu, și-au subscris cu mâna lor proprie testimoniul cel mai neîndoelnic de paupertate politică.

Căci, ori ce om nepreocupat, și dacă este numai la ABC-ul politic, trebuie să suridă când cetesce în diare maghiare, de altmintea serioase, articoli, din al căror cuprins se vede, cum așteaptă Maghiarii, ca d. e. Românii din Transilvania să vină acum și plecându-se înaintea lor să strige: *morituri vos salutant!*

Se vede că încă nu ne cunoaștem unii pe alții sau mai bine: Maghiarii încă tot nu vor să-și cunoască pe Români. Așa sunt temperamentele cele sanguinice și sanguinici sunt Maghiarii, uită bucuros tot și nu învață nimic, decât pentru moment. Românii nu sunt sanguinici. Ei sunt de temperament cholerice: țin minte, rabdă, sunt chiar și preaîndelung răbdători, dar' fiindcă știu pentru ce rabdă și țin minte prin câte s'au strecurat pentru binele comun, — nu se dau.

Clujenii, așadar', ca „patrioți“ ce sunt, pot umple temnițele cu redactori români, pot confisca cauțiunile diarelor prin verdictele ce le vor vota după chibzueala lor „patriotică.“ Asupra Românilor nici întemnițarea, nici confiscarea de avere nu va face mare înfruntare. Moșii și strămoșii nostri ce n'au suferit? Nu numai întemnițări ci și moarte, până și moartea de ocară a roții, cea mai barbară dintre morți. Au suferit și au îmbogățit destule venituri flămânde și desbrăcate cu averile lor; n'au renunțat însă nici odată la firea lor de Român, care este identică cu ordinea morală, aluatul, care susține societatea omească.

Pentru-ce n'ar suferi și astăzi întemnițări și perderi de bani, când lumea a început a cunoaște ce plătesc Maghiarii, ce plătesc Românii.

Truda de a pune scălușul în gura presei române, are așadar', cu toată isbânda formală și de drept, să rămână zadarnică. Este însă întrebarea, că dacă acesteia nu i-se va pute astupa gura, care mai poate fi folosul victoriei raportate cu cassarea curții juraților din Sibiiu?

Și când stăm să luăm seama, Maghiarii față cu întrebarea aceasta trebuie să stee și mai opăriți, fără de a pute răspunde ceva cuminte.

Ei dic, că Românii sunt agitatori și câte alte de toate. N'au fost în stare însă să dovedească nimica nici odată. A fi agitatori, a gravita înafară și câte alte de toate, sunt lucruri grave, sunt crime politice. Acei ce insinuă astfel de crime cuiva și nu le pot dovedi, după legile țerii, trebuie să se pedepsească ca calumniatori.

Dacă acum Maghiarii, cari tot cântă de atâți ani, că suntem patrioți reii, va să dică trădători de patriă, umblă, fără a fi putut dovedi cât de puțin din cele cu care ne invinuesc, să ne întemnițeze, să

ne sărăcească, treaba lor. Lumea are să vadă, că prigonesc pe Români și pe celelalte naționalități nemaghiare, căci le spunem, că ei ne calumniază.

Li s'a ridicat însă cumva prin aceasta prestigiul înaintea naționalităților, sau înaintea străinătății?

Nimic mai puțin decât aceasta.

Este lucru prea cunoscut, că nici pe una dintre naționalitățile nemaghiare nu au știut Maghiarii câștiga pentru sine. Se credea, cel puțin, că Rutenii din nord-ostul Ungariei, și dacă nu din simpatie, dar' din slăbiciune, sunt expuși a căde jertfă maghiarisării. Din diarele maghiare vedem însă, că și Rutenii își ridică capetele și se apără contra maghiarisării.

De sigur dar', că și acestia sunt „dușmani ai ideii de stat maghiar“, cum sunt Românii, Sașii, Sârbii, Croații, Slovaci etc.

Așa și este, — vor răspunde în chor diarele maghiare, care în timpul din urmă într'atâta și-au pierdut sărita, încât nu mai bagă de seamă ce absurdități scriu.

Dar' bine, poate să-și întrebe ori și cine: ce fel de politici sunteți voi, cari, după-ce v'ați arogat rolul de conducere, într'un timp scurt de optsprezece ani, v'ați putut îndușmăni 10 milioane de suflete din 15 milioane și n'ați putut câștiga nici un suflet cu oareși-care independență? Vreți doară cu puterea armelor să faceți patrioți, după placul vostru, majoritatea preponderantă a regatului?

Aceasta nu va merge altfel decât câștigând aliați dinafară. Ear' de acestia nu se vor găsi nici unul pe toată fața pământului. Căci și dacă ar exista undeva o putere, care ar păstra niscari simpatii din timpurile, când Maghiarii treceau încă de campioni ai libertății, anevoie își va pune și aceea reputațiunea în joc, ca să se lupte pentru nisce oameni, cari se îndușmănesc cu toată lumea.

Madame Adam din Paris, din norocire, nu e putere mare și tot așa nu sunt nici alții, pe cari Maghiarii îi saturează cu mâncare și cu beutură pe la bancheturi scumpe și le mai dau și bani de călătorie din fondul de dispozițiune.

Pot să cânte și să descânte dar' diarele maghiare cât le place despre grandetea faptei dlui Tisza, pentru-că a cassat curtea cu jurați din Sibiiu, căci n'au dobândit alta, decât, — după cum se vede și de din opiniunea publică maghiară — că și-au dat înșiși atestatul despre hărnicia politică,

Să fie mândri de această hărnicie, precum și de gratulațiunea ce o primă deunădile dela Viena, prin diarul „Presse“, și „Neue freie Presse“, mai în urmă dela Paris și Berlin în „Revue du monde latin“ și în „National Zeitung“, căci pe cât de puțin ne genează bucuria lor cea preste măsură pentru lovitura nedibace a dlui Tisza, tot așa de puțin îi invidiam pentru gratulațiunile amintite dinafară de statul unguresc.

Revistă politică.

Sibiiu, 9 Iulie st. v.

În Ungaria a ajuns la culme corupțiunea în toate stratele vieții publice. Defraudările, pe care le comit funcționarii publici, sunt la ordinea zilei, ear' noi totdeauna numai foarte târziu ne trezim, că ni s'au furat banii și aproape în toate cazurile nu mai dăm de urma banilor furati nici odată.

În comitatul Bars s'au ivit mai multe defraudări, în urma cărora sunt suspendați din funcțiune vice-comitele, fiscalul și cassarul comitatens. Asta s'a întâmplat acum în comitatul Bars, ieri acolo, și mâne se va întâmpla dincolo, în sfârșit conceptul „omeniei“ și a „onoarei“ a perit cu totul din țeara noastră. Și pentru-ce? Pentru-că astfel e sistemul! Ne aducem aminte de manipulația poliției de stat din Budapesta, de care s'a scandalizat toată lumea. Ce s'a întâmplat atunci? Dl Tisza s'a uitat, cum se dice printre degete și de ce se nu o facă și în cazul de față tot astfel, când considerările personale, îndeosebi însă cele naționale-maghiare conduc destinele acestui stat. E destul să fie bun „patriot“, adecă să nascococească câte o denunțare în contra preținșilor „daco-români“, „pan-germani“ etc., ca să-și poată cutare defraudator spăla toate păcatele sale. Cumcă la noi acesta e curentul domnitor, o dovedește și cazul lui Batternay. Un mișel, care în viața s'a n'a făcut alta, decât a stors pe bietul popor, a furat și jefuit, are cuvinte de a crede, că va primi „pardon“, dacă în apărarea sa va spune-o judecătorilor, că a fost „bun patriot“ și „omul guvernului“, și că pentru toate aceste el a fost persecutat din partea Românilor din Zarand.

Pe cât a fost de surprinzătoare scirea despre un conflict serios între Anglia și Rusia, tot pe atât de curând și-a pierdut aceeași efectul. Nu voim se dicem, că doar' pacea s'a restabilit pentru totdeauna, deoarece înaintările trupelor rusești spre granița afghană și apoi neîncrederea împrumutată, cu care se privește tot pasul potrivnicului, dovedesc, că nu poate fi vorbă de altceva, decât de un singur armistiț pe un timp foarte scurt.

Correspondentul din Londra a lui „Pol. Corr.“ dice, că în urma scirilor despre înaintarea Rușilor în cercurile engleze crește tot mai tare convingerea, că Rusia e hotărâtă a întreprinde un atac în contra Herat-ului încă înainte de a intra în earnă. Emirul expediază mereu nouă regimente spre Herat și stăruie prelungă lordul Dufferin, ca să trimită trupe engleze la Kandahar spre a fi pregătite pentru toate eventualitățile. Anglia se află într'o situațiune de tot critică. Pe de-o parte știe, că e imposibil a împedea pre Ruși dela intrarea în Herat, ear' pe de alta e prin convențiune deobligată a apăra pe Emir în contra ori-cărui inamic dinafară, și astfel e greu să afle mijloace, spre a scăpa de greutatea acestor angagiamente.

Între împregiurările aceste nu poate rămâne fără oare-care interes articolul diarului dlui Katkov „Moszkovszkija Vjedomoszi“ despre cestiunea afghană. Constatând această foaiă, care se ține de organul cercurilor bine informate, că Porte Hamilton în Oceanul-pacific a ajuns pe mâna Englezilor, și că acestia au renunțat la ocuparea insulei „Quelpart“, scrutează ma-

nipulațiunile engleze și face următoarele invențiuni:

„De mult s'a accentuat din partea engleză, că evenimentele, care stau în legătură cu frunțile afgane, numai astfel s'ar forma în mod avantajos pentru interesele engleze, dacă afacerea aceasta s'ar încurca prin amestecări laterale. Prietenii noștri din Londra ar' dori se afle cheia de lipsă pentru aceste în Turcia, insinuând, că Austriei i-ar veni foarte bine la socoteală să-și deschidă campania în peninsula balcanică sub scutul Germaniei atunci, când Rusia e preocupată cu cestiunile de graniță. Stăruințele engleze vor fi însă zădărnice: Rusia n'a venit în confuziune și nu 'și-a luat încă mâna de pe cestiunea inițiată de ea pe teritoriul turcoman. Așa se vede, că cu toate aceste Anglia va trebui în Afghanistan să se supună comandei „hands-off“. Trîmbițarea despre turburările din Macedonia n'a adus în confuzie nici pe Germania și precum se vede nici pe Austria. Cu un cuvînt în această direcțiune Englezii s'au păcălit. Acum prietenii noștri au început a căuta într'alte părți sîmînța încurcăturilor. Ar voi să ajungă prea ușor în Porte Hamilton și să se asigureze. Noi însă credem, că cucerirea aceasta îi va costa multe parale, și că Rusia în cazul cel mai rău abia se va pute îndestuli cu Quel-partul. Așa credem, că o astfel de apropiere de Rusia nu va prea obli calea pe seama bunelor relațiuni. E interesant a ști, că cu ce se vor sfîrși cursele engleze în direcțiunea aceasta. Se știe, că aceste au avut un sfîrșit trist în Egipt, Sudan și în Africa de Sud. Cu cestiunea Oceanului pot încă aștepta, până când se va rezolva cestiunea afghană....“

Correspondență particulară

a „Tribunei“.

Cluj, 20 Iulie 1885.

„Ellenzék“*) din Cluj foarte des se ocupă cu ceremoniile noastre bisericesci. Atacă greu când preot preot român, pentru-că a făcut sfințirea țarinei și a stropit vitele morboase cu apă sfințită, pre cum este preotul din S. Michail-deșert și preotul din Călian, când pe alt preot pentru-că a servit s. liturgiă și sfîntul sacrament al ungerei de pe urmă (s. maslu) pentru cutare morbos. Toate aceste „Ellenzék“ le numesc superstițiuni (babonaság) și-i îndrumază pe preoți la „cultur egylet“, ca să învețe cultură dela Maghiari.

Dacă aș fi convins, că „Ellenzék“ atacă preoțimea noastră din nesciință, aș tăce, dar' vîd, că ne atacă religiunea și ritualul nostru resăritean din rea voință și cu o intențiune diavolească, pentru aceea reproducînd un atac din nr. 162 al lui „Ellenzék“ vreu să stau de vorbă cu „Ellenzék“-iștii, se le arăt, că nu lucrurile aceste sînt superstițiuni, ci alte fapte cari le

*) Deși noi nu obișnuim a sta de vorbă cu „organe“, de seama lui „Ellenzék“, totuși publicăm această corespondență din considerație către scriitorul ei.

Red. „Tribunei“.

servîrșesc poporul maghiar cel declat de cult din partea lor.

Eată ce scrie „Ellenzék“: „Superstițiune valachică (Oláh babona). „Din Salașig se scrie următorul cas: În Salașig un om avut a înnebunit proprie din supărare după soția sa reposată. Familiei lui 'i-a venit în minte că da de se va vindeca dacă va ceti pe el preotul valach după datina veche. 'L-a și chemat pe preotul locului, care dimpreună cu alți 2 preoți 'l-au înșelat pe bolnav în călele parohiale și acolo după datina lor au cetit pe el („ráolvasott“). Cetitul acesta înainte de toate stă într'aceea, că își coc prescuri prin membrii familiei. Aceasta e ceva pogace, din care preste an cu nebunia aceasta atât adună, încât e de ajuns pentru susținerea servitorilor. După gustarea consciențioasă din prescură afumă pe delicent, fac o grămadă de *hocus-pocus* și apoi îl trimit acasă, ca și pe unul care sigur se va vindeca. De cumva nu se vindecă — ceea-ce e verosimil — atunci dîc că a fost pécetă mare, nu a ținut promisiunea făcută cu cetitul, sau că n'a făcut prescuri mari (aceasta e ceva mai original). Cu aceste ocațiuni primesc și bani dela familia înșelată“.

Așa scrie „Ellenzék“. Din aceasta se vede, că respectiva familie a pofit să se facă s. liturgie pentru bolnav și să se servească s. sacrament al ungerei. La noi Românii de ambe confesiunile, prescuri nu se fac numai pentru s. liturgie și 3 preoți nu cetesc nici odată, decât când se administrează s. sacrament al ungerei de pe urmă. Prescura la s. liturgie este lucru esențial. Cetitul și ungerea la administrarea acestui s. sacrament asemenea sînt esențiale, și „Ellenzék“ le numesc toate aceste superstițiuni. Întru adevăr că în grele împregiurări sîntem noi Românii din Austro-Ungaria. Limba ne-o batjocoresc frații Maghiari, religiunea asemenea și aceste toate pentru-că nu ne facem Maghiaricalvini.

La romano-catolici sînt toate aceste ba au fost la toți Maghiari transilvaneni la început până ce s'au ținut de ritul oriental, despre-ce ne asigurază istoria. Nu ve batjocoriți fraților Maghiari cu prescura românească, pentru-că acea v'a scos și pre voi dela închinarea la lucrurile neînsușite și nu e altceva decât ceea-ce e la romano-catolici ostia.

Dacă v'ați format „cultur egylet“ nu ne trimiteți pre noi acolo — aveți voi lipsă destulă ca să vă cultivați poporul și preoții calvini. Trimiteți acolo pre preotul reformat din Călian care prîndînd în earba sa pre 2 poporeni ai sei cu vitele 'i-a bătut în casa sa până când au trebuit să scape pe fereastră, ear' pe unul 'l-a legat cu funea de grumați de un gard, din care cauză acuzându-l acești doi la judecătoria de acolo, au căpătat răspuns, că „doară nu vreu să-și bage preotul în temniță fiind Maghiari“.

Trimiteți-i la „cultur egylet“ pre Ma-

ghiarii voștri din Bagara (Bogártelke și Darolt Dorulțu) căci aceste comune, ținînd pe un băiat cerșitor Român de solomonar, au fost să omoară pe judele din Dorulț, pentru-că muierea acestuia nu 'i-a dat pîne cerșitorului, fiind poporul în credința aceea superstițioasă, că pentru aceea a bătut grindina otarele lor, că n'a dat judele făină solomonariului. Bietul jude a trebuit să umble după „solomonar“ pre la Agrieș ca să scape de furia poporului celui cult maghiar.

Vedeți fraților Maghiari aceste sînt superstițiuni, ear' nu rugăciunile și prescurile românesce de cari se temeau strămoșii voștri aducînd legi publice ca „az oláh popák ne afurisáljanak“.

Cultivați-vă numai și veți pricepe tainele noastre.

În cărțile noastre, toate lucrurile și trebile sînt îndreptate către Dîeu. Noi ne rugăm și pentru cei ce n'au minte, ca să le dea Dîeu, ca așa să ne putem înțelege și să putem trăi laolaltă în pace și în bună înțelegere. Și sperăm, că Dîeu le va da cât de tîrziu.

Gurgoiul.

Premiele la asilul Elena Doamna.

Frumoasă și îmbucurătoare sîrbătoare!... Alaltăieri era la asilul Elena Doamna distribuirea premiilor — sîrbătoare scolară așteptată de copile cu aceea impaciență, care face, că lucrul așteptat să iee înaintea ochilor imaginațiunei proporțiuni magice, mari ca din poveste.

Încă de dimineață, cei cari mai nainte de oară dece când s'a început sîrbătoarea, veniseră la asil și așteptînd rătăceau prin parcul asilului, după colinele căruia Bucureștii apar în toată împreștițată lor întindere, aceia, dîc observau cu înlesnire, că domnea deasupra întregului asil un aer de bucurie, de veselă animațiune, de sprintenie și mai mare ca de obicei. Vă asigur; că bucurării chiar și rîndășii asilului erau mai veseli decât cum ar fi să fie în celelalte zile. Pentru-ce? Pentru-că acel curent de inimă mulțumire îi pîtrunsesse și pe ei; și pentru ei era sîrbătoare.

Ba încă, — și aceasta nu e observațiunea noastră, și o mărturisim cu ciudă și necaz — ba încă, nu numai acești modesti servitori priviau cu mîndrie pe vizitatori, ci până și steagurile cari falfăiau falnic la porțile asilului, până și frunzele de stejar cari serpuiau artistic pe coloanele sălei de onoare erau mai... cum ași dîce?... mai vioaie, mai elocinți în pozițiunea și în situațiunea lor.

În sala de onoare a asilului lumea se strînsese. Dl ministru al instrucțiunii, urmat de dl director al ministerului, sosise și solemnitatea începî. Cîntece și poezii. *Amant alterna Camenae*.

Șciți, că profesorii de musică ai asilului au tot dreptul să fie mîndri de elevele lor? În specie, amicul nostru Cohen poate să se înfățișeze cu d-șoarele Hristodor, Nicolescu și Stegărescu înaintea ori-cărui juriu de examinatori, fie ei cât de severi pentru nisece debutante în ale artei? Musică clasică, arii ușoare, *solo*, *duo* și *trio* din opere celebre, elevele dlui Mauriciu Cohen le atacă și le reușesc adese cu o siguranță cu atât mai de minune cu cât totdeauna această siguranță nu se îndoiesce de nimic. Cu atât mai bine! În artă, principiul lui Descartes: „în îndoială abține-te“ ar fi păgubitor; a încerca e condițiunea esențială

a succesului: „încerc, deci voui reuși“ e adevărat și folositor, mai cu seamă la musică.

De altmîntrelea, dulceața, puritatea, ași dîce... catifelatura vocii d-șoarei Stegărescu, sciința și consciința siguranță a d-șoarei Nicolescu, virtuositatea și puterea vocii d-șoarei Hristodor, sînt calități deja câștigate și cari cu timpul și cu studii vor ajunge deservite, alăturându-se pe lîngă ele și acele calități de căpetenie: unitatea în emisiune, cărmuirea sigură a acestei emisiuni, tranșiunile reușite și în fine sentimentul, vieța fraselor musicale care — o mărturisesc cu atât mai multă francheță, cu cât mai mare mi-e speranța că va veni — care vieță ași e slabă de tot în cântul d-șoarelor Nicolescu, Stegărescu și Hristodor. Totuși, talentul deja vedit și recunoscut al acestor trei domnișoare merită toată atențiunea acelor care urmăresc cu drag mersul încă nesigur al artelor române. Noi vom reveni cu plăcere asupra acestor tinere talente ori decate ori ocaziunea ni se va mai înfățișa, și am saluta cu bucurie aparițiunea uneia sau tuturor pe viitoarea scenă a viitoarei opere române din viitoarea stagiune.

Alternînd cu Gounod, Wagner, Halévy și alții, versurile a diferite eleve din clasele superioare ale asilului sau ale domnișoarelor, care au absolvat deja cursurile, sînt plătute. Nu voui dîce ca acel bîtrîn colonel din *Le Monde où l'on s'ennuie*, că în bucățile d-șoarelor Barbulescu, Botez, Keminger, Nanu, Urechia, Barabaș și altele, *il y avait un beau vers*, dar' mărturisesc că multe, foarte multe versuri frumoase, pitoresce, într'un cuvînt poetice, au încântat auzul ascultătorilor.

În urmă, după o cuvîntare a d-lui B. Constantinescu și un răspuns al d-lui ministru al instrucțiunii, a început distribuțiunea premiilor, salutată din când în când de musica militară, pe care echoul o repeta cu plăcere. Era doios a privi micile orfane venind în fața ministrului, privindu-l cu candoare și în urmă uitându-se cu grijă la d-șoara Alessiu, singura autoritate ce ele cunosc și recunosc, să vadă dacă bine sau rău au făcut.

Publicul ca și ministrul, după sfîrșitul strigării premiilor au vizitat salele de pictură, desen, lucrări în teracotă și în gravură (prof. d. Popp). În urmă, sala de expozițiune a lucrului, în care țesăturile de pânză groasă și supțire, de borangicuri, de vîlnice (nu toate desemnurile vîlnicilor sînt reușite), de cusături artistice (o batistă mai cu seamă era un model de artă și de răbdare), de flori artificiale au tras îndelung atențiunea vizitatorilor.

Și ast-fel, pretutindeni, prin saloane și coridoane, prin săli și cabinete, o continuă veselie, întemeiată pe consciința detoriei îndeplinite.

La plecare, în coridorul de jos, lîngă scara, deasupra căreia stau portretele celor două mame și eterne binefăcătoare ale acestei admirabile instituțiuni, Elena doamna și Regina Elisabeta, vîdîrăm un grup de vr'o 20—30 de mici fete, care așteptîndu-și pedagogă, vorbiau cu volubilitate împărțîndu-și o veste, care părea capitală, enormă, ne mai audită, căci toate găturile se întînseră spre cele ce vorbiau, ear ochii sorbeau cuvintele.

Ne apropiară. Două audiseră, că la prînz avî se li se dea înghețată la meară, și vr'o patru explicau călătoriale bunetatea, gustul, minunea de dulceață a acestui lucru, care se numesc înghețată și... „care este o prăjitură cu ghiață dulce...“

Gion.

„Românul“.

Foia „Tribunei“.

Îndărătnicul.

Poveste

de Silvestru Moldovan.

(Urmare.)

Trecu cîtă vreme trecu dela întemplerarea asta și eată numai, că înălțându-se Dumneșeu cu Sîn-Petru la locașurile vecinice și sfînte, Sîn-Petru privește jos pe pămînt din ușa raiului și vede, că în lume giur împregiur om mai bogat și mai cu dare de mînă ca Îndărătnicul nu este. Atunci își aduce aminte de vorbele ce 'i le-a fost grăit acest om avut, când îi călcăse pragul, și ca om, ce a fost, mai pătimaș, se duse la Dumneșeu și-i grăi:

— Veți Doamne, giur împregiur cît este lumea de largă și de lungă, om mai avut și mai cu dare de mînă ca Îndărătnicul nu este și scii ce îndărătnic s'a purtat cu noi, când 'i-am călcat pragul; înfrînă-l Doamne și îmblîndește-l, căci de nu mai îndărătnic și mai sumeț se va face.

— Dacă vrei, Petre, îl voui înfrînă, grăi Domnul, că așa secetă voui trimite preste țarinele și ogoarele lui, încât nici un grăunte de bucate nu va culege și nici un fir de earbă nu-i va rămîne verde.

Aceste vorbe sfînte ale lui Dumneșeu le auzi Moartea, care stătea după ușa raiului și aștepta porunci dela Domnul, și furișându-se afară din raiu, își bătă oasele de olaltă și sbură în grabă mare la Îndărătnicul.

Bine te-am găsit, finule, dădă ea binefele.

— Bine ai venit, nănaș, i le reîntoarse Îndărătnicul, dar' ce vînt te poartă pe la noi, ean poftim să șezi.

— Mulțumesc finule, că n'am venit să șed, ci am venit numai să-ți dau de scire, că preste țarinele și ogoarele tale Domnul sfînt va trimite în curînd o secetă, de nici un grăunte de bucate nu vei avî de unde culege, nici un fir de earbă nu va rămîne verde, dar' pentru asta nu te îngrijii, ci te du Duminecă în sat, că acolo se dă lacul satului în arîndă și tu se nu-l lași din mînă, că bine îți va prinde. Căci eată ce se va întempla: de seceta cea mare, ce va năpădi moșia ta, vor seca și apele lacului, care se află lîngă țarinele tale, ear' tu atunci se te pui și se ari și se sameni fundul lui, și vei avî bucate cîte îți vor trebui.

Moartea cu aceasta se duce, ear' Îndărătnicul face după povețele ei și ia lacul satului în arîndă. Abia trec dela isprava asta cîteva zile și numai ce dă preste țarinele și ogoarele Îndărătnicului o secetă și o uscăciune, de gîndeai că pîrjolul a trecut preste ele; verđura de pe ele se gălbini, apoi firele de bucate și de earbă se uscară și remase pe toată moșia locul gol și țîrînos ca în zăcoțoare. Și de căldură și de dogoreală seacă și apele și isvoarele lacului, încât numai după nume mai sciai că acolo au fost valuri de apă, ear' nu pămînt uscat.

Dacă vede Îndărătnicul una ca asta se pune și într'o bună dimineață ese cu douăzeci de pluguri afară la lac și mi-ți ară și mi-ți samenă întreg fundul lacului cu grău curat ca

aurul. Și ce se veți, mă rog, în curînd răsări și se facă o holdă mîndră și frumoasă, cît se o tot privești, așa că nime nu mai avea prin locurile acele grău mai mîndru, ca Îndărătnicul.

Dar' când holda era spicuită și aproape coaptă, Sîn-Petru privește eară jos pe pămînt din ușa raiului, vede, că holdă frumoasă ca Îndărătnicul nime nu are și năcăjit, ca pătimaș, ce a fost, se duce la Dumneșeu și-i dîce:

— Veți Doamne, ce îndărătnic s'a făcut Îndărătnicul, nici că-i pasă de voința ta; eată că de geaba ai trimis secetă pe moșia lui, ca să-l înfrînă, căci el a luat în arîndă lacul satului și seacăndu-i apele de uscătime, 'i-a arat fundul, 'l-a sămînat cu grău și acum nime n'are holdă mai frumoasă ca el.

— Lasă-l Petre, grăi Domnul, și nu te supăra, că pentru hatîrul tîu voui trimite așa ghiață pe holda Îndărătnicului, de nici rădăcină întregă nu va rămîne din ea.

Moartea eară aude cuvintele aceste de după ușa raiului, unde stătea și aștepta poruncile Domnului, și se furișează din raiu, își bate oasele de olaltă și sboara în grabă mare la Îndărătnicul.

— Bine te-am găsit, finule, dădă ea binefele.

— Bine ai venit, nănaș, dar' ce vînt te bate pe la noi? ean poftim să șezi, dîse Îndărătnicul aducîndu-i un scaun.

— Mulțumesc, finule, că n'am venit să șed, ci am venit numai să-ți dau de scire, că asupra holdei, ce ai sămînat-o pe fundul lacului sătesc, Dumneșeu pentru hatîrul lui Sîn-Petru va trimite în curînd gheață, de nici rădăcină întregă

nu va rămîne din ea, dar' pentru asta nu te supăra nimic, ci te du cît mai în grabă în sat și vinde holda oarecui cum vei putî-o, ca să nu remăi de pagubă.

Moartea cu aceasta se duce, ear' Îndărătnicul se și gată și merge de-a dreptul în sat și-și vinde holda cea mîndră la o gazdă. Dar' eată că a doua zi numai ce se pomenesc sătenii, că se ridică despre apus un nor alb, ca zăpada și se sloboade din el un povoiu de gheață pe holda, ce-o vîndu-se Îndărătnicul, încât o asemîluiesc cu pămîntul, de numai ici-colea mai aflai cîte un colț de spic.

Nu mult după asta se uită earăși S. Petru pe pămînt și vede cu mirare, că holda bătută de gheață nu-i a Îndărătnicului și că acesta în loc să fie de pagubă s'a ales cu bani buni în pungă. Necăjit se duce din nou la Dumneșeu și-i dîce:

— Veți Doamne, Îndărătnicul earăși a lucrat contra voinței tale, că holda o vînduse înainte de a o bate gheața și acum e a altui om nevinovat.

— Lasă Petre, îi dîce Dumneșeu zîbind, că voui despăgubi pe omul acela, că-i voui face holda la loc, mai mîndră și mai frumoasă de cum a fost, să-i pară rău Îndărătnicului, că a vîndut-o.

Moartea earăși aude de după ușa raiului, unde stătea și aștepta porunci, cuvintele lui Dumneșeu, easă pe nesimțite din raiu, își bate oasele de olaltă și sboară iute și de grabă la Îndărătnicul.

Cronică.

Concertul reuniunii de cântări germane „Männer Gesangverein“ din loc, ținut aseară, a întrerupt așteptările publicului auditor. În un timp scurt, de când dl Georgiu Dima a primit conducerea acestui cor, progresele lui sînt vedite. Dl Dima era cunoscut publicului german de aci și din concertele ce le-a dat cu corul reuniunii de cântări române din Sibiiu, și cu atât mai curios a fost publicul să audă producțiunea de aseară a corului german, cu cât așteptările acestui public erau mai mari față cu dl Dima și cu cât publicul era îndătinat a aștepta totul dela conducătorul nou al corului, fără de a ține seamă de puterile și bunăvoința cântăreților. Fie că și aci a lucrat deosebitul tact al dlui Dima, fie că în aceasta a fost ajutat și de zelul cântăreților pe care dl Dima l-a știut deștepta; dar concertul a succes preste așteptare. Diarele germane locale gratulează reuniunii pentru succesele de aseară și pentru norocul ce a avut putându-l câștiga pe dl Dima ca dirigent.

*

Exercițiile de pușcat ale artileriei s'au început ieri lîngă Poplaca și vor ține până în 4 Septembrie n. Pentru aceste exerciții a venit la Sibiiu și artileria din Brașov.

*

Furt. În noaptea din 18 spre 19 a l. c. s'a furat dintr-o curte din strada Cîbinului o trăsura.

*

Doi pungași. De vre-o două zile încoace se țin prin oraș doi pungași îmbrăcați în vestminte sîcuesci. Unul e mare, poartă niște călțuni mari și o pelerină neagră, celalalt e mai micuț. Ieri au înșelat pe un Săcuu cu un los vechiu, și alaltăieri s'au încercat a fura unui domn orologiul din busunar.

*

Epidemie de vite. În Seghedin s'a constatat în mod oficial, că între vite a intrat boala de unghii. Astfel tîrgul de porci din 24 a l. c. și cel de vite cornute din 26 a l. c. se va ține numai prelîngă aplicarea măsurilor veterinare coreșpunătoare. Asemenea se comunică și din Timișoara, că în unele comune rurale s'a ivit boala de gură și de unghii între vite.

*

Reuniunea agronomică din Arad în contra înnoirii convențiunii comerciale cu România. Consiliul de direcțiune al reuniunii agronomice din Arad a hotărît în ședința sa ținută la 18 Iulie sub președinția dlui Ladislau Vászrhelyi, ca să adreseze guvernului o reprezentățiune, în care reuniunea se se de declare în contra încheierii unei convențiuni comerciale cu România, precum și în contra importului scutit de vamă al cerealelor române, insistînd prelîngă aceea, ca să nu se mai permită importul vitelor și al porcilor din România.

*

Choleră. În 17 ale lunii c. s'au ivit în Spania întreagă 1743 casuri de choleră dintre cari 721 casuri de moarte.

Teoria lui Rösler.

Studii asupra stăruinții Românilor în Dacia Traiană de A. D. Xenopol.

Dare de seamă critică. (Urmare.)

Bulgarii, popor de neamul finic, apar la gurile Dunării acum pe la sfîrșitul secolului V, făcînd până după meul secolului VI, din locuitorii lor de lîngă marea-neagră, dese invasiuni în țările dunărene ale imperiului roman. Pe urmă ei deveniră supuși Avarilor, până ce conducătorul lor Kuvrat se desfăcu pe la 634 de domnia acestora, alăturându-se către imperul roman și primind dela împăratul Heraclius titlul de Patricius. Împărțindu-se apoi stăpînirea între fiii lui Kuvrat, Bulgarii se desfăcură, după scriile bizantine, în cinci oarde, dintre care una sub Asparuch se află așezată între Nistru și Dunăre, în locul numit Onglos (Bugiac), centrul stăpînirii ei. De aici Bulgarii lui Asparuch trecură în anul 679 preste Dunăre și ocupară Moesia, unde ei se consolidară în stat, contopindu-se apoi cîrînd cu Slovenii supuși, care primiră numele stăpînitorilor lor).

Fiindcă la începutul secolului IX. Scriitorii bizantini amintesc, că imperul bulgar din Moesia se extindea atunci și asupra malului stîng al Dunării în vecinătate cu Ungurii din Atelkuzo²⁾, se conchide cu drept cuvînt, că partea aceasta va fi rămas în stăpînirea Bulgarilor încă de pe când ei locuiau dincoace de Dunăre. Pentru această părere, până acum încă neadeverită, aflăm o mărturie contimpurană, care ne arată până unde ajunge stăpînirea bulgară în stînga Dunării pe timpul mutării lor în ceealaltă parte a fluviului.

Geograful Ravennat, scriitor dela sfîrșitul secolului VII. după așezarea Bulgarilor în Moesia³⁾, spune, că Bulgarii, eșii din Scythia mare, locuiesc anume în Mysia inferioară. La această țeară el numără, prelîngă Moesia veche, încă și Valachia cu Ardealul, numind cetățile romane, ce se aflau înainte în aceste țări, până în sus la Porolissum, ca cetăți în Mysia inferioară dincolo de Dunăre, adevă din stînga fluviului⁴⁾. Ear' Dacia lui, unde spune că locuiesc acum Avarii și unde mai înainte locuiau Gepizii, cuprinde prelîngă așa numita Dacia-mică dintre Tisa și Dunăre, numai teritoriul dintre Tisa și Ardeal până la Turnul-Severinului; vechile cetăți romane și riurile, ce le numesce, se află numai aici⁵⁾.

(Va urma.)

¹⁾ Iirecek, Geschichte der Bulgaren Prag. 1876. pag. 126. sq. Rösler, Rom. Stud. pag. 333 sq.

²⁾ Scriptor incertus de Leone Baradâ filio, ed. Bonn. pag. 345. (Nu cum citează dl Xenopol p. 71: „Nicefor Gregoras“, a cărui Istoriă bizantină începe abia dela sec. XIII. Eroarea se explică, dacă confruntăm Pic. Abst. dl Rum. p. 71. Eată, unde se poate ajunge cu perscrierea citatelor!) Georgius Monachus p. 817 sq. Leo Grammaticus p. 231.

³⁾ v. Teuffel's Geschichte der römischen Literatur, Leipzig 1882. pag. 1194—5.

⁴⁾ Pinder et Parthey, Ravennatis anonymi cosmographia et Guidonis geographica, Berolini 1860. pag. 185 sq. Inter vero Traciam vel Macedoniam et Mysiam inferiorem modo Bulgarii habitant, qui ex supra scripta maiore Scythia egressi sunt.... In qua Mysia plurimas fuisse civitates legimus, ex quibus aliquantas designare volumus, id est.... Item trans fluvium Danubium sunt civitates Mysiae inferioris, id est: Porolissos, Certie, Lagiana, Optatiana, Macedonia, Napoca, Potabissa, Salinis, Burtia (Brucla, Tab-Pent.), Apulon, Sacidaba, Cedonia. Caput Stenarum, Betere (Ponte vetere). Aluti, (Pons Aluti), Romulas. Item iuxta ipsam Cedoniam est civitas quae dicitur Burticum, Blandiana, Cermigera, Petris, Aquas, Sarmazege (Sarmizegethusa), Augmonia, Augusti (Pons Augusti).

⁵⁾ Pag. 202 sq. Iterum... sunt patriae spatio-sissimae quae dicuntur Dacia prima et secunda, quae et

Lista contribuitorilor

în bani pentru clădirea bisericii române din Deva.

(Urmare și fine.)

Băița: D-na Anastasia Moldovan 1 colec-tantă fl.; d-na Ioana Moldovan 1 fl.; d-na Eufrosina Bacillă 1 fl.; d-na Florentina Grădină 1 fl.; dl Ioane Laszlo, preot 1 fl.; dl Avram Groza, preot 1 fl.; dl Dimitrie Moldovan jun. 20 cr.; dl Nicolae Păcurar 60 cr.; dl Popovici Ioan et consort. 1 fl. 40 cr.; dl Avram Stanca 1 fl.; dl Aron Drăgan 1 fl.; dl Nicolae Stanca 50 cr.; dl Iacob Calara 1 fl.; d-na Maria Koller 1 fl.; d-na Victoria Kendi 1 fl.; d-soara Valeria Moldovan 30 cr. Hondol: Dl Sabn Piso colect. 1 fl.; Un anonim 50 cr.; d-na Dafina Brașovean 50 cr.; dl Carl Niederhofer 30 cr. Săceremb: Dl Aurel Stanciu colect. 50 cr.; d-na Elisa Piso 2 fl. 10 cr.; dl Sabin Piso, protopresbiter 2 fl. 40 cr.; dl Pompiliu Piso 1 fl.; dl Iosif Iancu 50 cr.; Pavel Strasa 10 cr.; Petru Iancu 10 cr.; Nicolae Furcă 10 cr.; Iosif Stanciu 10 cr.; Simion Moța 50 cr.; Iosif Florea 20 cr.; Dănilă Florea 25 cr.; Petru Florea 15 cr.; dl Petru Mihut 50 cr. Ilia: D-na Veronica Pipoș colect. 2 fl.; d-na Simon Gábor 1 fl.; d-na Barcsay 1 fl.; d-na Makrai 1 fl.; d-na Dr. Toth 1 fl.; d-na Hofinger 1 fl.; d-soara Nagy Ilona 1 fl.; d-soara Bovi Francisca 1 fl.; dl Kádár Mózes 1 fl.; d-na Dr. Lancesó 1 fl.; dl Borbat Vilmos 1 fl.; 1 fl.; d-na Caterina Șerban 1 fl.; d-na Lucreția Borha 2 fl.; dl Bartha Gyozó 1 fl.; dl Balint Endre 1 fl.; dl Fodor Imre 50 cr.; dl August Crainic 2 fl.; d-na Lucreția Cristea 2 fl.; dl Iosif Herbay 2 fl.; d-na Maria Herbay 2 fl.; dl Nagy Elek 1 fl.; d-na Fekete Neli 1 fl.; dl Stoica George 1 fl.; dl Baron Kemeny Elek 1 fl. Arad: Dl epp. Ioan Meșian 25 fl.; dl George Lazar adr. Vinga 5 fl.; dl Nicolae Zigrea 2 fl.; dl B. Rotar, adv. 1 fl.; dl Beles 3 fl.; dl Chirilescu 1 fl.; dl Moise Bocsian 2 fl.; dl I. Dessean 1 fl.; dl L. Ionescu 2 fl.; dl Atanasiu Mera 1 fl.; dl E. Andreșcu 1 fl.; dl Elia Moga 1 fl.; dl Petru Suciu 1 fl.; dl Mihail Sturza 1 fl.; dl August Hamșa 1 fl.; dl Petru Oprea 1 fl.; dl Teodor Pop 1 fl.; dl Nicolae Anciu 1 fl.; d-na Velici 1 fl.; dl Paul Milovan 1 fl.; dl Grenicieru 1 fl.; dl Sig. Popovici 1 fl. Lugoj: D-soara Iulia Teodora colect. dl C. Bredicean 5 fl.; d-soara Ofelia Pop 1 fl.; dl Dr. Maior 1 fl.; dl n. Prostean 1 fl.; d-na Maria Brancovici 50 cr.; n. n. 1 fl.; d-na Paulina Rădulescu 2 fl.; d-na Catarina Sănculescu 1 fl.; dl Mihail Beșan 2 fl.; d-na Catarina Dogariu 1 fl.; d-na Rosa Hațeg 2 fl.; d-na Elena Rudean 1 fl.; d-na Aurora Teodor 50 cr.; d-na Lucreția Popescu 1 fl.; d-na Elena Frauț 1 fl.; A. B. C. 1 fl.; d-na Perida Igna 1 fl.; d-na Sofia Simonescu 1 fl.; d-na Sofia Rezeiu 1 fl.; dl Iuliu Popovici 1 fl.; dl Ena-

Gipidia appellatur, ubi modo Uni qui et Avari inhabitant In quas Dacorum patrias antiquitas plurimas fuisse civitates legimus, ex quibus aliquantas designare volumus id est: Drubetis, Medilas (ad Mediam), Pretorich (Praetorio), Panonim (ad Pannonios), Gazanum (Gaganis), Masculinis, Tibis, quae coniungitur cum civitate Agnomie patriae Mysiae. Item ad aliam partem sunt civitates in ipsas Dacias, id est: Tena, Tyiscum, Gubali (Caput Bubali), Zizis (Azizis), Bersovia, Arcidaba, Canonica (?), Potula (?), Bacacius (?). Per quas Dacorum patrias transeunt plurima flumina, inter cetera quae dicuntur Tisia, Tibisia, Drica (Bega), Marisia, Arine, Gilpit, Gresia, (Riul din urmă este Crișul; Arine și Gilpit celelalte două ramuri ale Crișului, numite cel negru și cel alb) Dacia minor pag. 28. cf. charta lui Kiepert la Geograful Ravennat, adausă la urmă.

culia 1 fl.; dl Koterer Heinrich 1 fl.; d-na Maria Moffmann 50 ct. dl Milvosky George 1 fl.; d-na Sofia Martinescu 1 fl.; Rebeca Zsivánka 40 cr.; dl Ursulescu, paroch 1 fl.; d-na Elisaveta Pestean 1 fl.; d-na Emilia Casgaria 1 fl. Sibiiu: D-na Minerva Brote 5 fl.; dl Petru Drăgici 5 fl. Petrila: D-na Sofia Moldovan 5 fl.

Suma 580 fl. 80 cr.

Varietăți.

(O publicațiune curioasă.) În Englitera se publică de mult timp Stud Bookul care arată originea, numele și etatea cailor de sânge adevărat, și anuare, care conțin aceleași informațiuni pentru câinii de rasă.

Un industriaș s'a hotărît a publica o carte, în care se află trecute numele, etatea și averea tuturor fetelor și a moștenitoarelor din Marea Britanie.

(O invențiune.) La școala de agricultură dela Saint-Remy (Francia) se făcu următoarea experiență în timpul ernei. Două vaci, cari produceau aceeași cantitate de lapte, fură supuse la același regim alimentar, cu deosebire, că uneia se dedea de beut apă rece, ear celeilalte apă încălzită la 45° centigrade. Se constată că vaca care era silită a-și potoli setea cu apă caldă, producea o cantitate de lapte ca 1/3 mai mare de cât cealaltă. La aceeași epocă, d-nul Cornevin, profesor la școala veterinară, făcea la Lyon aceeași experiență. Resultatele obținute de d-nul Cornevin fură identice cu cele dobîndite la școala de agricultură dela St. Remy.

(O altă invențiune.) Un inginer german a inventat un aparat, prin care se poate controla mersul trenului. Acest aparat permite din stația principală a se vedea exact unde se afla fie care din trenurile, cari circulă și poate anunța chiar pe mașinist în cas de pericol, dacă unul din trenuri se găsește amenințat de apropierea unui alt tren.—Aparatul consistă într-un geam mat, pe care căile sunt desemnate cu linii orizontale, iar stațiile cu linii verticale, trenurile sunt reprezentate prin săgeți, cari se mișcă de a lungul liniilor orizontale, ele sunt puse în mișcare cu electricitate, desvoltată prin contactul a unor perii metalice adaptate la mașini cu bande de zink, așezate de a lungul și-nelor. Aparatul a fost expus la Berlin spre a fi examinat de oameni competenți; nu se știe încă, dacă rezultatul a fost satisfăcător.

Serviciul telegrafic

al

„TRIBUNEI.“

Budapesta, 21 Iulie n. Ministrul de culte Trefort a adresat superintendentului din Ardeal, Teutsch, o scrisoare, în care declară: Că ministrul nu se poate abate nici dela direcțiunea de până acum privitoare la instruirea limbei maghiare, nici a se lăsa la o transacție. Nime nu poate contesta necesitatea cunoștinței alor două limbi; aceasta o dovedesce primirea limbei germane între obiectele obligate în școalele medii. De altă parte interesele generale cer răspîndirea legislațiunii între masele poliglote ale populațiunii țerii; despre respectarea limbei germane nu e vorba. Întrarea în o atingere mai intimă cu poporul maghiar ar promova interesele amîndurora; durere din partea Sașilor din Ardeal s'a făcut puțin în această privință. Causa la această stare neîmbucurătoare zace în sistemul de educare al tinerimii sășesce, care îndată după-ce a terminat studiile gimnasiale, se trimite în strainătate, unde tinerii teologi, candidați de profesori, se rentore acasă saturați cu idei și tendențe, ce stau în cel mai mare contrast cu interesele statului. E de lipsă ca să se schimbe acest sistem de crescere; desvoltarea pe la universitățile străine nu trebuie să se facă la început, ci după terminarea studiilor academice, cualificațiunea în specialitate trebuie să se câștige în patrie. Ministrul reacearcă pe superintendentul pentru ridicarea unei academii teologico-filosofice, promițându-i ajutor mare din partea guvernului.

O ordinațiune a ministrului de culte interdice autorităților bisericesci gr.-or. și gr.-cat. scoaterea din oficiu a învățătorilor fără de a fi cerut mainainte aprobarea ministrului.

Director: Ioan Slavici.

Redactor responsabil: Cornel Pop Păcurar

— Bine te-am găsit, finule, dă ea eară binețele.

— Bine ai venit, nănașă, dar' ce veste bună ne mai aduci? ean poftesce și seși la noi barem odată, grăi Îndărătnicul și-i aduse un scaun.

— Mulțumesc, finule, dar' n'am venit să șed, ci am venit să-ți spun, că Dumneșeu a ăis, că în locul holdei bătute de ghiață va răsări o holdă mai mîndră și mai frumoasă, de cum a fost, ca să-ți pară rău, pentru-că ai vîndut-o, dar' tu te ia și te du în sat călă mai curînd, înălnește acolo cu omul, în căruia i-ai vîndut holda și spune-i că nu-i vrei paguba și cumpără holda înapoi cum vei pute-o, că bine are să-ți prînză.

Cu aceasta Moartea pleacă la treburile ei, ear' Îndărătnicul face după cum l'a sfătuit Moartea, se duce în sat, se întâlnește cu gazda, care i-a cumpărat holda, și făcîndu-se a nu scoi îi dice:

— Dea Dumneșeu bine, cumetre, ce mai veste nouă pe aici pe la dvoastră?

— Rea veste, îi răspunse omul cel cu paguba necăjit, rea de tot, m'am păgubit rău cu holda, ce am cumpărat-o, căci eri s'a sloboșit un povoiu de ghiață pe ea și tot zdrob a făcut-o, de nici nu se mai cunoaște, că fosta holdă acolo sau ba și așa eu acum sînt și fără de bani și fără de grău.

— Mare minune, răspunde Îndărătnicul, bag' seama voia lui Dumneșeu, dar' scii cumetre una și bună, eată să nu ăici, că eu sînt

om rău și-ți vreau paguba, eu îți iau holda înapoi dacă vrei să mi-o dai, căpi bani să-ți dau îndărăt?

Omul cu paguba stătî bun bucuros la tocmală și se învol să dea holda înapoi pe jumătate prețul, cu care o cumpărase el, numai să nu rămînă de pagubă, căci mē rog omul la nevoie face cum poate și nu cum vrea. Vorba ceea: „din secrete toporiște.“

Dar' eată, dragii mei, că holda cea zdrobită în curînd începe a încolți și se face la loc ca din senin o holdă mîndră și frumoasă, de îți era mai mare dragul să-o privești, că mē rog așa era voia lui Dumneșeu și el și din nimic poate face lucruri minunate. Apoi cu încetul holda începe a se coace și era aproape de secerat, când eată că eară privește Sîn-Petru din ușa raiului pe pămînt și vede, că holda cea frumoasă eară-i a Îndărătnicului. Necăjit să duce la Dumneșeu și-i grăiesce:

— Veți Doamne, Îndărătnicul tot împotriva voinței tale lucră, că a cumpărat înapoi cu jumătate prețul holda cea bătută de ghiață, ear acum s'a ales și cu holdă frumoasă, mai frumoasă de cum a fost, și cu bani în pungă.

— Lasă Petre, ăise Domnul zîmbind cu bunătațe, că nu mult folos va avea de ea, că din fie-care car de grău, ori câte clăi va pune pe car, tot numai câte o ferdelă va eși subț imblăcii.

Moartea de după ușa raiului aude vorbele astea, ese pe furis din raiu și sboară în ruptul capului la Îndărătnicul.

— Bine te-am găsit finule dă ea binețele.

— Bine ai venit nănașă, îi le întoarce Îndărătnicul, dar' ce veste nouă ne mai aduci? și o imbiă să șadă.

— Mulțumesc, finule, grăi Moartea, că n'am venit să șed și să mē odichnesc, ci am venit să-ți dau de scire, că din holda ta cea mîndră și frumoasă, când vei căra secerișul acasă, ori câte clăi ai încărca pe car, din fie-care car numai o ferdelă de grău va eși subț imblăcii, dar' tu te pune și adună câte care, roate, și roțile ai, fă din ele telegi și pe fie-care telegă pune câte un mînunchiu de grău și așa îți cară holda acasă, că atunci fie-care mînunchiu îți va umple ferdela.

Cu aceasta Moartea se duce, ear' când vine vremea secerișului Îndărătnicul se pune și adună câte cară, roate și roțile avea la casă, face telegi și prinde la una câte un cal, la alta doi boi, la alta două vaci, după cum îi veni mai îndemănă, apoi pune la fie-care câte un om cu seceră în mână și ese cu ele afară la holdă. Aici poruncesce la oameni, ca fie-care să seceră câte-un mînunchiu bun de grău, să-l lege și să-l pună pe telegă și apoi să plece toți către casă. După-ce au sosit acasă, el se pusă în ușa hambarului și porunci se vină telegă după telegă în rînd pe dinaintea lui și din fie-care mînunchiu eșea câte o ferdelă, așa că oamenii stăteau încrucișați și priviau cu mirare la minunea asta ne mai vîdută.

(Va urma.)

Licitatiuni:

Editura și tiparul Institutului tipografic, societate pe acții în Sibiu, sub responsabilitatea lui **Michail Gerula**.